

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. III. Aliæ novem Præceptiones ad cœlum crebriùs meditandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

re, negare ad extremum omnes id posse fieri. Ille clementer: Imò verò, ait, fiet, & simul ovum leniter à capite laetum super mentem erectum deposuit. Hic risus omnium & irrisus, pro se quisque rem facilem ac nugatoriam dicere. Hoc nostrum cuiuslibet, ajunt, effectum promptum fuisset. Sed enim, ait Columbus, non cuiuslibet vestrum hoc promptum fuit excogitatu, ante me indicem. Talis est inventio novi Orbis, quem invenirendum nemo, omnes inveniant inventum.

Sancti admittendas inventiones excogitarunt ut celi primum obtinerent.

Qui Divorum res gestas evoluerit, quales, DEVS bone, quamque admirandas reperiet inventiones? Quid si non excogitarunt, utque certius auctiusque cali primum obtinerent? Sanctissimi quique hominum, quid non moliti, quid non ausi, quam in seipsos duri ac severi extiterunt, quam sibi met acriter imperarunt? Quam novam mundum arte delatus Alexius? Quam generosa inventionem Venerem triumphavit Nicetas! quam vario stratagemate diabolum debellavit Antonius! quam salutare sui odium in seipsos concitavit alii. Fecerunt qui nudum corpus lorica ferrea vestirent, aut ferreo cingulo lumbos stringerent, ut ferrum intumescens circum caro regeret. Alii totos dies, quandoque biduum triduumque imprans & incenati laboribus ac precibus se fatigabant: alii jejunia longius produxerunt. Fecerunt qui pluribus annis nil cocti aut calidi libarunt. Alii cum demum somno succumbendum, non jaceret, sed incommode, nec tamen innoxie parieti federe voluerunt. Alii humo nudati, subiecto pro cervicali saxo insuavem & parcum somnum admiserunt. Quanti precibus totas noctes pervigilabant? Plurimorum mos fuit trecenties aut sexcenties, & verò saepius de die genua submittere ad precandum. Fecerunt, quos Stylistas nominabant, qui annis compluribus diu nocteque columnis insisterent sub puro Jove, tempestatum omnium tolerantibus. Alii virgis armati seipsos utraque manu acerrime ceciderunt, dum omnes Davidis Palmi recitarentur: alii die una nocteque tandem in se virgis leviterunt, dum omnes Psalmi novies pronuntiarentur. Devotissimi mortalem quam obstupescenda sunt hæc inventa in fraudando genio, in affligenda gula, in fallendo somno, in toto corpore macerando! Hæc omnia ad beatitudinem certius obtinendam excogitata sunt. Christus ipse ut suis diadema regni acquireret, prius spinis coronari voluit: Inaudita inventio! Beatitudo gaudet ingeniosis inventioribus.

9. Ad beatitudinem per ignem & aquam transeundum. Hoc item ab ovo descendit. Quis ovum obsecro, lixare aut coquere sine igne potest? Dicitur: Si ovo fracto, vitellus in bullientem aquam effundatur, eius commodissimus fiet. Hic ovi coquendi modus nihil ad rem: Sed nec ille cum in ponte Tiberino Romæ, fabulo ardenti ovum exponitur à sole decoquendum. Aliiter lixari potest ovum ad parietem pendulum, idque hac ratione: Sacculum scorreum mihi date quemcumque obvium; hic calce vivâ & affusâ aquâ impletus ad proximum parietem appendi poterit. Huic sacculo injectum ovum, velut in pensili foco pulcherrime decoquetur sine igne, non sine occultâ vi ignis.

Nos sine ferro & flammâ Martyres esse possumus, si veram in quavis calamitate patientiam exhibeamus. Hierosolymæ Rex David sine igni & aquâ, ignem & aquam expertus: Transivimus, inquit, per ignem & aquam & eduxisti nos in refrigerium. Dei filium cruentæ trahi suffragium aspice: Transivit per ignem & aquam. Prius mortis per torrentem Cedron ad iudices tractus, in illos denique dolorum ignes precipitatus est, ut extrema sit confectus exclamavit: Sicut. Verè per ignem & aquam transit in paradysum: eductus est in refrigerium. Rem, cap. 6. Scientes, inquit Paulus, quod Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur, mors isti ultra non dominabitur. Agite, Christiani, hæc transeundum est, alia via in paradysum

A non est, nec vera hæc transiliti potest. Transeundum est per multiplicis afflictionis ignem & aquam. Solutio sit solum esse transire, quidquid malorum patimur. Eja ergo transeamus usque Bethlehem, transeamus: Educet nos Dominus in refrigerium.

CAPUT III.

Aliæ novem præceptiones ad caelum crebrius meditandum.

INsuperiore Palatinatu cœnobium est in cuius peryptilio Epitaphium cum hac inscriptione:

Singulis militibus ovum unum: Schveppermano geminum. Epitaphii origo hæc est: Ludovicus IV. Imperator Augustissimus, anno Christiano millesimo trecentesimo decimoquarto, eam annonæ difficultatem in castris expertus, ut quod alimonie reliquum, parcellis inter militem fuerit distribuendum. Neque verò aliud quidquam supererat quam ova. Hinc optimus Imperator, velut providus paterfamilias cum annona ingravesceret, liberis suis graciles panis lamellas præfecit; sic ille cuius militi, ovum unum assignavit. Erat tunc in Exercitu Seufridus Schvepperman vir sanè militaris ac strenuus, amplâ fortunâ dignus. Huic Imperator ob excellentem viri virtutem ova duo præcepit dari. Hinc illa pars Epitaphii:

Singulis militibus ovum unum: Schveppermano geminum. Hic licuit parsimoniam ac temperantiam condiscere. Recensatum. Fuit edonum quispiam qui in convivio viginti quinque ova velut in antecœnium forberet, & eamnam esuriret. Huic sanè in militia proficiendum non est: unum illi ovum vix umbra cibi videretur, cui hecatombe ovorum opus est. Cuiusmodi ferculum apud Athenæum Evippus nominat, & cum bellatis asserit devoratum.

C Nos de Beatitudine compendio loqui & dissertationi exactiori velut præcludere cœpimus. Ovum sumptum huic promulgi proflus idoneum. Ita pergeamus dum ad graviora deveniamus.

§. I.

PRæceptio decima. Una Beatitudo, mille gaudia. Quid, id quod voluptatum ac gaudiorum animus humanus, vel excogitare vel optare, imò plus quam optare potest, id in uno DEI aspectu fructum inveniet. Gloriantur coci, si ex ovicula unâ distinctos missus plurimos condire sciant. Fuit qui à solis ovis sexcenta fercula disparia noverit parare. Ejus generis fuit Livianus ille cocus, qui è suo domestico nescio quot epularum & aprugne species confecerit. Cœna illa in cælo Magna, beatitudo una est, sed mille gaudiis abundat. Veritatis oraculum est: Gaudete & exultate, quonia mercies vestra copiosa est Matth. c. 5. v. 12.

D Interrogata sponsa, de sponsi formâ: Qualis est dilectus tuus ex dilecto, qualis est? Illa velut penicillo sumpto depictura sponsum: Caput ejus, inquit, aurum Cam. c. 5. optimum: Coma ejus sicut elata palmarum: Oculi ejus sicut cor. 2. 11. & lumbæ: Gena illius sicut areole aromatum: Labia illius lilia distillantia myrrham primam. Post omnia vultus lineamenta: Guttur ejus, inquit, suavissimum. Bona mulier non reperit cui guttur conferret. Beatitudinem caelestem cogitationi subijcere, sermoni possumus inferere, verbis explicare non possumus. Hic non hominibus solum, sed & Angelis silentium indicitur: hic solus DEI filius cum dignitate loquitur. Beatitudo una est, sed mille, mille, mille gaudia. In montis Taborei jugo silent Angeli, Moses & Elias loquuntur quidem, sed de necesse ac excessu Domini solus Pater loquitur, jubetque audiri filium. Petrus, quod Augustinus observat, omnium mysteriorum obliis, clamavit quasi crebrius, & tamen solum tam

lam tantum gloriæ gustarat. Mortalium nemo, nemo Angelorum caelestem gloriam satis explicaverit; mille, mille, mille gaudia beatitudo unica complectitur.

Præceptio undecima. *Beatitudo expensis & laboribus omnibus dignissima.* Audire quid juveni studioso contigerit. Is patriæ Italiam studiorum causâ prætulit, & Patavii cepit agere. Cum domo subsidia numerorum expectaret, vilis est sibi per somnium à tabellario accipere ovum, mox frangere, & nucleo toto corpus perungere. Verum profecto somnium fuit. Etenim paulo post transmissa pecunia est, quæ partim aureâ, partim argenteis constabat numis. Atque hoc candidum luteumque ovi erat. Vix numos acceperat, & in gravissimum morbum incidit, quo omne illud aurum argentumque consumptum est. Hoc profusus erat ovi liquore corpus perungere.

Beatitudo ejus generis gemma & cimelium est, ut Christus asserat: *Simile est regnum celorum homini negotiatori, quærenti bonas margaritas. Invenit autem unâ pretiosâ margaritâ, abiit & vendidit omnia quæ habuit, & emit eam.* Quis verior Christo Domino mercator qui pretium sui sanguinis infinitum pro pretiosis illis mercibus dedit? Verè abiit, vendiditque omnia; famam, sanguinem, vitam exposuit, ut nobis cælum emeret. Beatitudo expensis omnibus dignissima. Tot millia hominum Christi exemplo invitati hoc ipsum à tot sæculis egerunt; abierunt, & vendiderunt omnia quæ habuerunt, ut emerent unam illam beatitudinis margaritam, omni sumptu dignissimam. Vide mihi hominem, qui beatissimam æternitatem, qui cælum serid amaret: lætus is abiit, venditque omnia parentes deserit, voluptatibus valedicit, facultates omnes excurit, honorum compedes rumpit, rem & spem fortunæ blandientis abjicit, quidquid est illecebrarum à se præseindit, ad omnia pro Christo promptum paratum se ficit; ipsa totis brachiis crucem amplectitur. Num iste tibi non omnia vendere videtur, ut unam atque unicam æternitatis margaritam emat? O felix emptio! ubi pro mille auri talentis obolus expenditur. Interroga illum ipsum hominem, qui si sapit, & ferius est, hoc ipsum dicit: Multa vobis videor reliquisse? Nihil reliqui: cupreum teruncium dedi pro sexcentis auri millionibus: Beatitudo laboribus & expensis omnibus dignissima est.

12. Beatitudinis gustulus amicis mittitur.

Præceptio duodecima. *Beatitudinis gustulus amicis mittitur.* Antequam Europa torbellis arderet (quorum incendia nondum sopita) in nostrâ superiore Germaniâ varii equestres ludi dabantur, plurimæ personarum pompæ viscebantur, in amplioribus præsertim civitatibus quæ sæpius per annum ejusmodi Hilaria celebrabant. His ludis plerumque intererant ova, sed pretioso liquore fragrantia: nam angustissimo foramine ovi medulla solet efflari, & florum succus infundi. Hæc ova honoris & amoris signa per ædium fenestras dextrè inspicere artis est. His ovis plerumque saepe corbes onerabatur festinus luxus, ut ea liberaliter hic illuc missilia spargerentur. Ita imbres odoriferi ovis clausi, in domos notiores perpluebant.

Deus ova fragrantia in amicos cælo deiecit, & quæ sunt.

Illius moris Deus etiamnum retinens, ova fragrantia in amicos cælo deiecit, tangitque destinatissimo ictu. Ea subinde suavitas, & copia solatorum bonam mentem obruit, ut homo jam sibi cælo receptus videatur. Hinc paratissimus est pro Christo vinciri, uri, necari: obvium quodvis patibulum suo corpore ornare, aut contusis membris vestire rotam; Dei causâ pati plurima desiderare: furit contumelias, prurit in tolerandas plagas, cupiditate pro Deo moriendi ardet. Unde huic homini tantus tamque alacer animus: hæc corruptior natura non docet. Unde igitur illi hic estus tā generosæ patientiæ? Cor ejus caelesti solatio plenus est, mel beatitudinis jam lingit: hinc paratus ad omnia. Sed unde hoc ipsum illi? Deus in illum ut in amicum fragrans ovum deiecit cælo; hinc

ardor iste, hinc accensus in Christum & Beatitudinem amor. Beatitudinis gustulus illi submissus est, fragrantia nimbo permaduit, caelesti ovo in amoris signum tactus est. Jamque cum Paulo etiam hostes provocat, & excelsus animo vociferatur: *Quis nos separabit à Christi charitate? tribulatio: an angustia? an fames? an nuditas? an periculum: an persecutio? an gladius? In his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos.* Nulla laboris aut doloris, sed nec ærumnarum vis ulla me hinc avelleret: Deo duce superabo omnia.

Unde animus tam invictus? Fragrantia ovo ad beatitudinem initiatus est. Vide Antiocheni Præfulem Ignatium: Leonem provocat ad sui lanienam, ut sentiat se mori: Utinam, inquit, fruar bestis, quas & oro mihi veloces esse ad interitum. Nunc incipio Christi esse discipulus, nihil de his quæ videntur desiderans, ut Jesus Christus inveniam. Ignis, crux, bestia, contractio ossium, membrorum divisio, & totius corporis contritio, & tota tormenta diaboli in me veniant: tantum Christo fruam. En amicum Christi, fragrantia ovo, cæli desiderio concitatum ad alta rapi. Nimirum Beatitudinis gustulus amicis mittitur.

§. II.

Præceptio decimatercia. *Beatitudinis primum nondum partum facillime frangitur.* Ovum, nobile quidem edulium, sed fragile. In Germaniâ superiore ludi genus est, Ova legere. Exeunt in pratrum & cursu certant ova sportis efferunt. Centum, ducenta vel plura ordine & cillime passis unius intervallo in longam lineam locata extenduntur: Hæc singula ita redditur ad ovorum numerum repetito in sportam juxta politam, quam potest celeritate inferri qui certat. Interea constitutum sibi metam antagonista currendo satagit emetiri. Certamen est, uter celerior sit, hic currando, an ille colligendo. Sed si collector ovum rumpat priusquam absolvat, jam victus est. Spectaculum jucundum.

In Belgio tripudium ovi passim instituitur hoc modo: Saltant singuli seu pueri, seu puella, gyròque ducunt certis legibus circa ovum quod humi jacet lignea scutellâ rectum. Hanc inter saltandum pedibus amovent, eamque nudato jam ovo, ad numeros circumagunt. Cum omnia ex ritu fecerunt, eodem involuto rursus ovum operiunt. Quisquis hoc ruperit, aut læserit in penam forbet.

Dum vivimus, velut choreas ducimus obtinendæ beatitudinis. Ea in medio nostrum est. Christus id asserens: intra nos ecce enim, inquit, regnum Dei intra vos est. Sumas hæreses scripti caelestis regni, hereditatem nondum possidemus. Ea etiamnum excidere possumus. Agendum caute, incedendum sollicitè, saltandum perire. Ovum hoc facillime frangi, momento potest amitti. Impudicus oculorum jactus vel unicus hoc ovum rumpit, beatitudinem perdit. Ut vidit Rex David, perierit. Expressissime Christus: Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam meretur: Qui viderit mulierem in corde suo. Atqui Paulinum illud scimus: Neque fornicarii, neque ebriosi, neque adulteri, &c. regnum Dei possidebunt. Res propterea delicata est hoc beatitudinis ovum: Non impudico tantum oculorum jactu, sed legi more cogitatione obscenâ vel unice torum æternitatis regnum perditur.

Attendite, Christiani, attente, & cautos pedes figite. Hoc ovi tripudium est periculossimum. Fregisti ovum? Et te, & ovum perdidisti. Peccatum letale vel unicum commisit: Et beatitudinem, & bona simul omnia amisisti. Scis, o bone, decalogi præcepto sexto adulterium, & omne libidinis delictum; Septimo furtum prohiberi. Nunquid hæc solum illicita? evolvamus seriem divine legis. Præcepto nono non mœchia solum omnisque lascivia, sed etiâ mœchia cupiditas præcepto decimo non furtum tantum, sed omnis furti cupiditas vetatur. Ergo tripudia, sed caute: hoc ovum cave prius perdas, quam acquiras. Beatitudinis primum facillime frangitur.

Præceptio

24. Post
ignes affli-
ctionis,
premium
beatitudi-
nis.

Præceptio decimaquarta. *Post ignes afflictionis, primum* Beatitudinis. Rem miram & penè inauditam narrat laudatissimus Poloniae Dux Nicolaus Christophorus Radzivilius, quam ipse oculis suis spectavit. In Aegypto, inquit, fornaces sunt, in quibus omnibus generis ova in pullos coeunt. Fornaces illae sunt rotundae mero stramine contextae glutine foris & intus accuratè perlatae. Ab unâ fornacis parte ostiolum, ab oppositâ foramen non grande. Medio fornacis tergo fenestella est per quam obliquis radiis Sol penetrat. Tanti autem sub meridiem calores sunt, ut paulò diutius uno loco consistere nec caleatus quidem possit. Porro hæc fornaces capacitatis tantæ sunt, ut in iis tria millia ovorum commodè reponi possint, & alterum ab altero non tangantur. Hinc tria millia pullorum, scilicet ovorum numero totidem pulli, aut certè non multò pauciores, jam ex ovis exclusi simul prodeunt.

In clibano nunc fumus, quamdiu extra caelum sumus, hic claudimur & urimur. Beatus ille quem amor celestis sic excoquit, ut ex æstuosâ hac cavâ in caelum evoler. Dixi tria millia pullorum ex unico tali Aegypto clibano simul in auras emergere, parum hoc est. Fuit cum ex unico templo viginti millia Christianorum in caelum unâ evolarent.

Nicéphor.
l. 7. hyst.
Ecclesiæ.

Anno à Virginis partu trecentesimo primo, Diocletiani & Maximiani Herculei ævo, Nicomediae ipso die Natalis Christi viginti millia Christianorum ad rem divinam in templo conveniunt. Diocletianus id commodam occasionem ratus, templi januas occludi, & circum circa ignem strui, pro foribus tripodem Jovi cum thure statui, simul etiam præconis voce proclamari iussit: quisquis ex eo numero tueri vitam cuperet & flammam effugere, foras exiret, Jovi thus adoleret: sin minus omnes uno templi incendio exurendos. Hic omnium animi in unam sententiam erecti, malle centies mori, quàm Diis facere. Ita unus omnium loco respondit: Omnes Christiani sumus; Christum Dei filium æternum regem colimus; huic uni sacrificamus; pro Christo milles mori non recusamus. Vix ea dixit, & continuo ignis convalescens templum corripuit, simulque illa viginti millia Christianorum, flammâ fumòque exinxit. En clibanum è quo ingens hic numerus subvolavit in caelum. Ita tot verè pietatis pulli eo prorsus die vitam immortalẽ auspicati sunt in caelo, quo Christus mortalitati natus est in terrâ.

Æstuosâ nos claudit cavea, dum vivimus. Tolernus. Post ignes afflictionis, refrigerium beatitudinis.

17. Beatorum
formositas
elegantiam
omnem
extinguit.

Præceptio decimaquinta. *Beatorum formositas elegantiam omnem extinguit.* In hominem formosum & pumice expolitum vetus verbum est: *Ex ovo prodiit.* Non eâ quâ ceteri lege natus, ad omnem venustatem excultus est. Quemadmodum enim de impolito & agresti homine dici solet:

Viridi puer excidit orno.

Ita de polito & eleganti dicitur: *Ex ovo prodiit.* Ab Apologos ortum habet. Ledam Tyndari filiam fingeant prisci duo peperisse ova, ex uno Pollucem & Castorem gemellos, ex altero Helenam prodiisse.

Cur beati
ex ovo
prodiisse
dicuntur.

Ea est omnium beatorum corporum formositas, ut de singulis illorum rectè quædam dicatur: *Et macula non est in re.* Ex ovo prodierunt omnes. Dum enim viverent, tam assiduâ celi contemplatione animum exercuerunt, ut caelo velut ovo seiplos concluderent. Inde jam progressi ad immortalẽ vitam, ex ovo planè prodiisse dicendi sunt. Quod si more modòque veterum loqui libeat, dicendum: In caelo meri Castores & Polluces, meri Narcissi & Spurinae, Ariadnæ sunt tantum & Helenæ mortalibus omnibus formosiores. Omnem mortalium elegantiam conficiat, & cum unius beati formositate compara, Æsopum cum formosissimo simul & castissimo Democle comparaveris. Quid mortalialis calva

A aut cranium ad juvenis venustissimi frontem? Quid oris humani decus est ad beati Stephani formositatem in *Athor. c. 6.* caelo, qui etiamnum mortalis faciem tamen Angeli præferebat? Paulus diversâ ex æquo comparans: *Primus homo, 2. Cor. c. 15.* mo, inquit, de terrâ terrenus: secundus homo de caelo celestis. *v. 47. & 48.* *Qualis terrenus, tales & terreni: & qualis celestis, tales & celestes.* Christus adhuc moriturus, formâ tamen speciosus *Ps. 44. v. 3.* extitit præ filiis hominum: quàm erit formosus jam caelo receptus? qualis ergo celestis hic homo tales & alii homines celestes erunt. Quid igitur cadaverosos mortaliū vultus præproperè ambimus?

Suavius ex ipso fonte bibuntur aquæ.

Hoc oculorum spectaculum in caelo longè amabilius, & insuper æternum erit: Hoc amemus, hoc expectemus. Beatorum formositas elegantiam omnem extinguit.

S. III.

Præceptio decimasexta. *Beatitudinis amor invincibilis.* 16. Beatitudinis amor invincibilis. Est forsitan qui putet vitrum & ovum æquè fragilia esse. Ego verò inter robustissima ovum numero. Et Plinius disertè id affirmans: *Firmitas putaminum,* inquit, *Plin. l. 29.* tanta est, ut rectâ nec vi, nec pondere ullo frangantur, nec nisi *Nat. hyst. c. 3. med.* paululum inflexâ rotunditate. Qui vires & nervosam corporis firmitatem jaçant, hoc certamine solent excedere, ut ovum tentent frangere. Conantur ii quidem, & validò palmarum nisi utrumque ovi cacumen æqualiter premunt; sed frustra sunt, & fateri denique coguntur, vires humanas vinci à fragili testâ. Pures sub ipsis manibus ovum in marmor commutari. Certum ab experientia. Nec id cuiquam adeò mirum videatur, nil panè facilius lædi, frangique ovo, nil tamen pertinacius resistere: tenebrimo cortici hanc firmitatem confert concameratio.

Quid fragilius homine aut imbecillius, quem rectè dixeris ipsam imbecillitatem. Sed ubi beatitudinis amor hunc ipsum occupaverit, videbis non jam ovum fragile, sed saxo, sed ære, sed chalybe firmiorem. Intuere, obsecro, Jobum: hominem cernes invalidum, debilem, innumeris miseris obnoxium; omni ovo, omni vitro fragiliorem. Sed expecta sis, brevi saxum, mox æreum, mox chalybeum atque adamantinum exhibebo. Quod paulò antè de divinis omnibus affirmatum est, id optimè de Jobo dicitur: *Ex ovo prodiit.* Jobus futuræ beatitudinis voluptates ita animo & cogitatione comprehendit, ut inter medios ærurnarum turbine lætus cecinerit: *Scio quòd Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terrâ surrecturus sum. Et in carne meâ videbo Deum Salvatorem meum. Reposita est hæc spes mea in sinu meo.* En geminum ovi cacumen invictâ firmitate concameratum. Unum illud: *De terrâ surrecturus sum.* Alterum, istud: *Et in carne meâ videbo Deum meum.*

Geminum
ovi cacumen
in Jobo
quod.

Diabolus & Mundus in viri hujus caput conjurarunt, hunc unum perditum voluerunt; utrimque vim omnem exeruerunt, ut ovum hoc comprimerent. Non potuerunt. Diabolus in iras confurgens omni ope atque operâ in unius exitium ruit. Hinc Jobus, non ulcero-sus tantum, sed merum ulcus; liberi, ruinâ domus sepulti omnes; uxor non solatricem, sed diabolum egit, & viro pariter insultavit. Quid ei nisi anima vix labris hærens restabat? Parte aliâ Mundus strenuè collaborans in greges armentorum Chaldaeos & Sabæos im-misit, qui pecus omne abegerunt. Nihil agis Munde; frustra sævis diabolè, tenuissimum ovi corticem non dicam conterere, sed nec commovere quidem potestis: hoc ovum utrinque acuminatum est, conteri non potest, vim omnem è transverso illatam superat. I, nunc diabolè, I, Munde, & Jobum ludos facite; ille vobis illustrat. *† 17. Bea-*

Præceptio decimasexta. *† Beatitudinis contemplatio continentia & castissima mater.* Filia ovo medio circumligatum, mater.

Plinius
l. 29. Hist.
nat. c. 3. post
med.
Eccli. c. 5.
v. 4. & 6.

Iob cap. 31.
v. 12.

Ibid v. 9.

Ignes Ve-
neris toto
orbe graf-
santur.

1. Cor. c. 15.
v. 40.
Homini-
bus libidi-
nolis cæl-
um est la-
scivire.

18. Ad
Beatudi-
nem angu-
sta ducit
semita.

Mat. c. 7.
v. 13. & 14.

Tertull. de
coronâ mili-
tis c. 14. fine.

Virg. l. 6.
Æneid.

Eccli. c. 21.
v. 11.

Affor. c. 14.
v. 21.
Mat. c. 20.
v. 8.

gatum, ut ajunt, resistit prunis & igni. Certe Plinius *Vis A*
verò tanta est, inquit, ut lignum perfusum ovo non ardeat, ac
ne vestis quidem contactu aduratur. Siracides ne in DEVM
ingratus esset: *Liberasti me,* ait, à pressurâ flamme, quâ
circumdedit me, & in medio ignis non sum assuatus. Ignis
est qui toto perfurit Orbe, ignis impurus, Venerius,
ex orco emissus, de quo dilucidissime Job: *Ignis est,* in-
quit, usque ad perditionem devorans, & omnia eradicans geni-
mina. Et ut probè sciretur de libidinis igne sermonem
esse, proximo versu præmisit: *Si deceptum est cor meum*
super muliere, & si ad osium amici mei insidiatus sum. Hæc
enim nefas est, & iniquitas maxima.

Atque hi Veneris ignes impurissimi locis omnibus
sic late grassantur, ut dici possit, *ardet Orbs.* Tot ubique
spurca colloquia, tam fœdi gestus, tot prava exem-
pla, tot libidinum sunt illecebræ, ut quisquis Venerem
hoc incendium effugerit illaesus, cum Siracida Deo gra-
tias meminerit, dicatque: *In medio ignis non sum assuatus.*
Magnus Antonius olim videre sibi visus est universum
Orbem laqueis obductum. Hic ille ingenuâ interroga-
tione DEVM compellens: Domine, ajebat, quis evadet?
Idem hic licebit quærere: Cum ubicunque terrarum,
cum in omnibus præne latebris hic luxuriae ignis vivat, O
Domine quis evadet? Responsum in promptu est: Ovo
perfusus non ardebit. Quisquis Beatitudinem & deli-
cias caelestes ferâ mente pertractaverit, & unâ illud ex-
penderit: *Caro & Sanguis regnum Dei possidere non possunt:*
ab illis ignibus sat tutus erit. R. liquida & certa. Nam
homines qui libidinum ceno voluntant, cælum pro-
fecto non cogitant, nisi rarissime, idque prorsus per-
functorie. Hoc illis cælum est, lascivire & sordibus
mergi. Ovo beatitudinis non perfunduntur. Hinc igni-
bus Veneris non resistunt, utuntur & ardent: & quan-
doquidem animus eorum in flammâ est, os etiam &
lingua, & oculi ac manus ob ejusdem flammæ vicini-
tatem turpiter ardent. O DEVS, meliora. Cælum medi-
tare, & ignes libidinum effugies. Beatitudinis contem-
platio, continentiae ac castimoniae mater.

Præceptio decimaoctava. Ad Beatitudinem angusta du-
cit semita. Ovum gallinarium tam docile ac patiens est,
ut etiam per dactylum aut sigillarem annulum trahi,
aut in vitrum angustissimi colli se saluum intrudi patiat-
tur. Quod eâ ratione fit, si ovum à gallinâ recens acceto
nonnihil maceretur, ita mollescit, ut per annuli angu-
stias non difficulter transeat. Viam minimè latam, por-
tam esse angustam ad cælum clamant omnes Prophe-
tæ, clamar Christus, clamant Apostoli omnes. Domi-
ni voces novimus: *Intra per angustam portam,* quia lata
porta & spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem, & multi
sunt qui intrant per eam. Quam angusta porta, & arcta via est
quæ ducit ad vitam, & pauci inveniunt eam. Christus trigin-
ta quatuor annis quam non laxâ incescit viâ? Tertullia-
nus eleganter: *Christus ait, favos post sella gustavit, nec ante*
rex gloria à caelestibus salutarus est, quam rex Iudeorum pro-
scriptus in crucem.

A Christo jam sexdecim annorum centuriis tot cen-
tena millia beatorum quam arctam & asperam iverunt
viam, quam angustam & humilem subierunt portam?

Ampla est & aniena, & suaviter declivis ad Erebum via:
Facilis descensus Averni.

Via peccantium, ait Siracides, complanata lapidibus & in fi-
ne illorum inferi, & tenebra & pœna.

Bidn inter Græciæ Sapientes Philosophus dicere so-
lebat: Viam ad inferos facillimam esse, cum illuc clausis catur
oculis. Ipsissima veritas. Revera quisquis eò contendit,
oculis compressis & cæcus incedit.

Via quæ ducit ad beatitudinem laboriosa est & ar-
dua, oculis attentissimis carpenda. Quoniam per multas
tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Cum vi-
neâ Dominus juberet denarium expediri vinitoribus,
non dixit: Voca disertos & eruditos, voca divites & ho-

noratos, voca bonos cantores, aut nobiles pictores.
Multò minus dixit: Voca otiosos & cessatores: sed, vo-
ca operarios. Caletium arcanorum scriptor Joannes dicitur. *Apoc. c. 7.*
gito monstrans, quinam è terrâ emerissent ad cælum;
Hi sunt, inquit, qui venerunt de tribulatione magnâ. Per an-
gustum annulum ovo transcendendum est. Per arumnas
ad felicitatem, per mortem eluctandum est ad vitam.
Hæc itur; nec alia est via. Ad beatitudinem angusta du-
cit semita.

CAPVT IV.

Totidem aliæ præceptiones ad cælum ardentius
desiderandum.

Cibus nobilissimus ovum quatuor velut elementa Ovum
complectitur: testa terram, albumen aquam, in-
clusus spiritus aërem, vitellus ignem refert. Ovum
compluribus isque honestissimis titulis triumphat. Nec
enim immerito ferculum appellatur Optimum, Para-
tissimum, Purissimum, Sanissimum, Securissimum.
Optimi quidem ferculi nomen acquisivit inde quod Cur dica-
inligniter nutriat, celeriter sanguis fiat, & minus aliis ci-
bis rejectaneorum habeat. Ferculum autem Paratissi-
mum est, vili monetâ, sæpe obolo emitur, condimento
non eget, celeritè coquitur, imò efusi est & medicina
è gallinâ sumptum. Babylonii ova singula imponebant
fundæ, agitabantque, dum calescerent: nos ovum disso-
lutum aquæ calidæ injicimus, mox coctum habemus.
Porò ferculum est purissimum, nam testâ clausum, non Purissi-
manu tangi, non fumo afflari potest. Quidam cibi à le-
bere, ab ollâ, cacabo, paginâ ingratum contrahunt odo-
rem, hæc ovum non metuit, missus simul & discus, ci-
bus simul & potus est. Ferculum dixi sanissimum, nam
alio, & non onerat. Securissimum appellatur, cum præne
inauditum sit venenum ovo propinatum.

Nulla aconita bibuntur
Fistilibus: tunc illa time, cum pocula sumes
Gemmata, & lato serinum ardebit in auro.
Quod de ovo, id cælo dicendum omni jure. Beatitu-
do caelestis ferculum est optimorum ferculorum opti-
mum; magna & jugis cœna. Est paratissimum: Nam re-
gnum calorum venale est, te da & habebis illud. Est pu-
rissimum, sanissimum, securissimum; quia voluptas illic
sine turpitudine, sine noxâ, sine fine est. Verum id quod
dicere cepimus, prosequamur.

§. I.

Præceptio decimanona. Falsum Beatitudinis simulâ-
crum averſandum. Plenum recensque ovum in aquâ beati-
tudinis simulâ-
crum aver-
ſandum.
subsidit, putre vacuumque natat cadaveris instar, quod
principio quidem ad fundum devertit, jam putrescens
ad aquæ superficiem emergit. Nihilominus recens &
putidum ovum sibi esse simillima videntur. Sunt quos
Paulus deplorat. *Quorum Deus venter est, qui terrena sa-*
piunt. Hi sibi nescio quod cælum fingunt, & animo ac
mente concipiunt, cælum terræ simillimum; cælum pla-
nè Turcico, ubi caput beatitudinis, est voluptas cor-
poris. Hic ovum putridum natat, ubi cælum est quid-
quid uni corpori suave acjucundum est. Audite, quæso,
Turci cæli incolæ, ut inter se colloquantur, & suo se
gladio jugulent, suisle argumentis convincant: *Transi-*
bit, ajunt, vita nostra tanquam vestigium nubes, & sicut nebu-
la dissolvetur. Optime hoc quidem dicitur, sed pessima &
indoctissima est syllogismi conclusio: *Venite ergo, & frua-*
mur bonis, quæ sint, Addunt: Utamur creaturâ tanquam in
juventute celeriter, non pretereat nos flos temporis. Hic con-
clusionem imperitissimè omittunt. Ergo hi flores (di-
cendum) marcescent, & decident: Ergo voluptates ra-
prim ingurgitandæ, antequam evanescant. At miserri-
ma, imò